NACIONALNI DOKUMENT

Tjelesnoga i zdravstvenoga područja kurikuluma

PRIJEDLOG

VELJAČA 2016.

Cjelovita kurikularna reforma

Rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje

NACIONALNI DOKUMENT TJELESNOGA I ZDRAVSTVENOGA PODRUČJA KURIKULUMA

Prijedlog

VELJAČA 2016.

ČLANOVI STRUČNE RADNE SKUPINE IZABRANI PO JAVNOM POZIVU

Davor Juriša, prof., Osnovna škola Kraljevica, Kraljevica
Miroslav Klobučar, prof., Osnovna škola Pantovčak, Zagreb (voditelj)
dr. sc. Damir Markuš, prof., Tehnička škola Čakovec, Čakovec
Meri Matušan, prof., I. gimnazija, Zagreb
prof. dr. sc. Boris Neljak, Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet
dr. sc. Dario Novak, Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet
Antonija Škegro, prof., Poljoprivredno šumarska škola Vinkovci, Vinkovci

ČLANICE STRUČNE RADNE SKUPINE IZ JEDINICE ZA STRUČNU I ADMINISTRATIVNU PODRŠKU

Margita Lukas, Agencija za odgoj i obrazovanje
Ivana Jurjević Jovanović, Agencija za odgoj i obrazovanje

ČLANICA STRUČNE RADNE SKUPINE IZ EKSPERTNE RADNE SKUPINE

Branislava Baranović

TEHNIČKA KOORDINATORICA STRUČNE RADNE SKUPINE

Martina Puž, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

EKSPERTNA RADNA SKUPINA

Boris Jokić (voditelj)
Branislava Baranović
Suzana Hitrec
Tomislav Reškovac
Zrinka Ristić Dedić
Branka Vuk
Ružica Vuk

LEKTURA

Anita Poslon

VIZUALNI IDENTITET

Karla Paliska

UPUTE ZA ČITANJE

Pred Vama se nalazi prijedlog Nacionalnog dokumenta tjelesnoga i zdravstvenoga područja kurikuluma. *Okvir nacionalnog kurikuluma* (ONK) određuje **sustav nacionalnih kurikulumskih dokumenata,** kojima se na nacionalnoj razini iskazuju *namjere* povezane sa svrhom, ciljevima, očekivanjima, ishodima, iskustvima djece i mladih osoba, s organizacijom odgojno-obrazovnoga procesa i s vrednovanjem. Sustav nacionalnih kurikulumskih dokumenata prikazan je na Slici A.

Slika A. Sustav nacionalnih kurikulumskih dokumenata izrađenih u okviru Cjelovite kurikularne reforme

Svi nacionalni kurikulumski dokumenti oblikovani su s idejom o djetetu i mladoj osobi kao o središnjem sudioniku odgojno-obrazovnoga procesa. Djeci i mladim osobama, roditeljima, odgojno-obrazovnim radnicima kurikulumski dokumenti jasno ukazuju na odgojno-obrazovna očekivanja i ishode koja postavljamo pred djecu i mlade osobe. Razvojni su i otvoreni dokumenti koje je moguće promijeniti kao odgovor na potrebe djece i mladih osoba, odgojno-obrazovnih radnika i ustanova, novih znanstvenih i tehnoloških spoznaja i onih proizašlih iz prakse.

ONK-om su određeni *i odgojno-obrazovni ciklusi* koji obuhvaćaju nekoliko godina učenja i poučavanja, a usklađeni su s ciljevima kurikuluma i razvojnom dobi djece i mladih osoba. Određivanje odgojno-obrazovnih ciklusa omogućuje cjelovitije zahvaćanje razvoja učenika, uvažavajući razlike u njihovim sposobnostima i razvojnim putovima. Posebno su važni u procesu kurikulumskoga planiranja i programiranja. Na Slici B prikazani su odgojno-obrazovni ciklusi u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju.

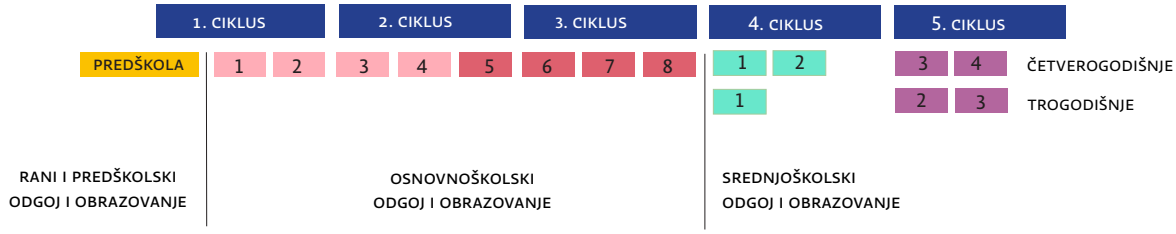

Slika B. Odgojno-obrazovni ciklusi u postojećoj strukturi do visokoškolskoga odgoja i obrazovanja (ONK, 2016.) okviru Cjelovite kurikularne reforme

Nacionalnim dokumentima područja kurikuluma određuju se svrha, ciljevi, struktura i odgojno-obrazovna očekivanja povezana s učenjem i poučavanjem u širim odgojno-obrazovnim područjima. Dokumenti područja kurikuluma izravno utječu na izradu predmetnih i modularnih kurikuluma.

Odgojno-obrazovna očekivanja predstavljaju jasne i nedvosmislene iskaze o tome što očekujemo od učenika u određenoj cjelini područja kurikuluma na kraju određenoga odgojno-obrazovnog ciklusa.

Odgojno-obrazovna očekivanja određena su kao poželjne razine znanja, vještina i stavova koje se napredovanjem u odgojno-obrazovnom sustavu usložnjavaju i vode većoj kompetentnosti u području kurikuluma i povezivanju s drugim područjima učenja.

Sadržaj

A. OPIS TJELESNOGA I ZDRAVSTVENOG PODRUČJA KURIKULUMA, 4

B. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA TJELESNOGA I ZDRAVSTVENOGA PODRUČJA KURIKULUMA, 4

C. DOMENE U ORGANIZACIJI PODRUČJA TJELESNOGA I ZDRAVSTVENOGA KURIKULUMA, 5

D. ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA PO ODGOJNO-OBRAZOVNIM CIKLUSIMA I DOMENAMA, 6

E. POVEZIVANJE S OSTALIM PODRUČJIMA KURIKULUMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA, 12

DODATAK—IZDVOJENA MIŠLJENJA, 13

A. OPIS TJELESNOG I ZDRAVSTVENOGA PODRUČJA

Tjelesno i zdravstveno područje zasniva se na odgojno-obrazovnim postupcima utemeljenim na kretanju, jednoj od osnovnih čovjekovih životnih potreba. Unutar ovoga područja kretanje se realizira stručno usmjerenim postupcima tjelesnoga vježbanja koji se sastoje od probranih motoričkih sadržaja koji se poučavaju i uče uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje iz kineziologije i drugih relevantnih znanosti i znanstvenih disciplina.

Osnovna svrha područja odnosi se na optimalizaciju tjelesnih obilježja, razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te aktivaciju onih ljudskih osobina koje su izravno povezane sa zdravim, tjelesno aktivnim življenjem. Ta se svrha ostvaruje poučavanjem i učenjem motoričkih znanja koja se mogu primjenjivati u različitim životnim situacijama. Time se područje povezuje sa svakodnevnim životom, što poticajno doprinosi ostvarivanju pravilnoga rasta, sazrijevanja, odgovornosti za vlastito zdravlje te samoaktualizaciji učenika.

Prvi uvjet za ostvarenje svrhe jest redovito sudjelovanje učenika u kvalitetno osmišljenome tjelesnom vježbanju u svim odgojno-obrazovnim ciklusima. Drugi je uvjet osposobljavanje učenika za samostalno provođenje tjelesnoga vježbanja. Stoga se cjeloživotni smisao ovoga područja odnosi na tjelesno aktivno i zdravo življenje. Tijekom odrastanja svrha se ostvaruje provedbom motoričkih aktivnosti za vrijeme nastavnoga, izvannastavnog i izvanučioničkog odgojno-obrazovnog procesa. U zreloj životnoj dobi ostvaruje se kompetentnim osmišljavanjem i provedbom osobnoga tjelesnog vježbanja kako bi se održale radne sposobnosti i kvaliteta življenja, a tjelesna se aktivnost u starijoj životnoj dobi usmjerava prema održavanju životno neophodnoga aktiviteta organizma.

Usvajanjem znanja i vještina, razvojem odgovarajućih motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te stjecanjem navika redovitoga vježbanja stvaraju se važne pretpostavke za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja kao temeljne vrijednosti tjelesnoga i zdravstvenoga područja. Takvim pristupom omogućuje se učenicima lakše učenje, ostvarivanje kvalitetnih međuljudskih odnosa, razvijanje aktivnoga stava prema životu i vlastitoj poduzetnosti.

Sveobuhvatni smisao ovoga područja trajno teži ostvarenju kineziološkoga ideala čovjeka. On je određen visokim stupnjem zdravlja, usavršenošću motoričkih znanja, poznavanjem bitnih teorijskih znanja, pozitivnim stavom i navikom redovite tjelesne aktivnosti povezane sa zdravljem.

B. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA TJELESNOGA I ZDRAVSTVENOG PODRUČJA KURIKULUMA

Učenici će...

1. biti osposobljeni za samostalno sudjelovanje u brojnim motoričkim aktivnostima i tjelesno aktivnom načinu života
2. ovladati tjelesnim vježbama usmjerenima na očuvanje i unapređenje zdravlja
3. usvojiti bitna teorijska znanja potrebna za daljnje samostalno učenje i stjecanje novih motoričkih kompetencija
4. razviti pozitivan stav prema tjelesnim aktivnostima te promicati vrijednosti aktivnoga i zdravoga načina života
5. steći važne socijalne vještine za aktivan i odgovoran život u društvenoj zajednici.

C. DOMENE U ORGANIZACIJI TJELESNOGA I ZDRAVSTVENOG PODRUČJA KURIKULUMA

Svrha ovoga područja ostvaruje se trima međusobno povezanim domenama: 1.) motoričke aktivnosti, 2.) aktivan način života i 3.) tjelovježba u promicanju zdravlja. Nazivi domena ukazuju na svojstvenosti područja koje je izravno u funkciji učenikova općega razvoja i dobrobiti. To se ostvaruje učenjem i poučavanjem motoričkih znanja i razvojem učenikovih tjelesnih obilježja te motoričkih i funkcionalnih sposobnosti.

Domene također omogućavaju povezivanje različitih odgojno-obrazovnih očekivanja, čime povećavaju raznovrsnost područja. Time se ostvaruju pretpostavke za sveobuhvatno i umreženo učenje i poučavanje motoričkih znanja koja proizlaze iz posebnosti domena. Domene sadržajima međupovezano promiču i razvijaju sustav pozitivnih životnih stavova i vrijednosti, posebice prema tjelesnome vježbanju. Zato one čine kvalitetan okvir za ovladavanje tjelesnim aktivnostima koje su u funkciji promicanja zdravlja i stvaranja navika za aktivan način života.

Motoričke aktivnosti

U domeni motoričke aktivnosti ističe se kretanje kao osnovna vrijednost tjelesnoga i zdravstvenoga područja. Odnosi se na osposobljavanje učenika za učinkovitu primjenu motoričkih i teorijskih znanja. Time je tjelesno vježbanje usmjereno prema usvajanju, usavršavanju i automatizaciji raznovrsnih motoričkih znanja koja se koriste tijekom i nakon školovanja.

U sklopu ove domene velik broj teorijskih i motoričkih znanja pripada različitim skupinama tjelesnih aktivnosti: biotičkim, prilagođenim, individualnim i timskim. Skupine tih aktivnosti raspodjeljuju se i usklađuju po odgojno-obrazovnim ciklusima prema mogućnostima učenika. Tako se omogućuje učenje različitih motoričkih sadržaja čijim se svladavanjem ciljano ostvaruje motorička kompetentnost učenika.

Aktivan način života

Domena aktivan način života svojim je sadržajima usmjerena na razvoj pozitivnoga stava prema tjelesnome vježbanju, važnome preduvjetu za ostvarivanje zdravoga načina življenja. U okviru te domene posebno je naglašeno učenje motoričkih sadržaja koji imaju veliku mogućnost primjene u svakodnevnome životu tijekom i nakon školovanja kako bi se kratkoročno i dugoročno stekle i održale poželjne navike i ostvario kvalitetniji način življenja.

Jednostavnim kineziološkim aktivnostima, koje se koriste unutar domene, mogu se učinkovito mijenjati i razvijati tjelesna obilježja te motoričke i funkcionalne sposobnosti u najpogodnijim razvojnim razdobljima. Osim navedenoga, sadržaji domene značajno su usmjereni prema postizanju i/ili održavanju optimalne razine tjelesne (kondicijske) spreme. Naziv i usmjerenost domene ukazuju na njezinu cjeloživotnu važnost.

Tjelovježba u promicanju zdravlja

Domena tjelovježba u promicanju zdravlja obuhvaća vježbe i postupke kojima je cilj sprečavanje oštećenja sustava organa za kretanje te smanjenje rizika od preranoga razvoja bolesti i stanja uzrokovanih smanjenim kretanjem.

Aktivnostima koje tvore tu domenu izravno se omogućuje povećanje razine zdravlja. To se postiže sadržajima koji se odnose na stvaranje higijenskih navika početkom školovanja, ispravno držanje tijela, pravilne stavove tijela, održavanje radnih sposobnosti učenika tijekom školovanja, na posebnosti vježbanja u odnosu na različita zanimanja i drugo.

Time se izravno doprinosi ispunjenju onih učenikovih potreba koje se odnose na očuvanje i unapređenje zdravlja, nezamjenjivom čimbeniku svih ljudskih aktivnosti.

D. ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA PO ODGOJNO-OBRAZOVNIM CIKLUSIMA I DOMENAMA

Uvažiti učenikova jedinstvena obilježja u svakome odgojno-obrazovnom ciklusu, stvoriti uvjete za kvalitetan, stručan i sustavan tjelovježbeni proces te redovito i aktivno sudjelovanje učenika u tome procesu temeljni su preduvjeti ostvarenja planiranih očekivanja.
Sva očekivanja, neovisno o tome radi li se o znanjima, vještinama ili stavovima, postižu se prvenstveno tjelesnim vježbanjem u kojemu učenici aktivno sudjeluju.

Istaknuta očekivanja pripadaju određenomu odgojno-obrazovnom ciklusu, ali se mogu ponavljati i u drugim ciklusima.

U cilju zadovoljavanja odgojno-obrazovnih potreba učenika s teškoćama, kurikulum se prilagođava u skladu sa smjernicama Okvira za poticanje i prilagodbu iskustava učenja te vrednovanje postignuća djece i učenika s teškoćama.

U cilju zadovoljavanja odgojno-obrazovnih potreba darovitih učenika, uvodi se razlikovni kurikulum u skladu sa smjernicama Okvira za poticanje iskustava učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika.

DOMENA	1. CIKLUS
	UČENIK
MOTORIČKE AKTIVNOSTI	1. izvodi prirodne oblike kretanja 2. pokazuje osnovne plivačke kompetencije 3. usvaja osnovna teorijska znanja o ispravnosti osnovnih položaja tijela i struktura kretanja usvaja pravila za suradničko ponašanje za vrijeme tjelesnoga vježbanja 4. usvaja pravila za suradničko ponašanje za vrijeme tjelesnoga vježbanja
AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA	1. izvodi jednostavne kineziološke aktivnosti koje utječu na poboljšanje tjelesnih obilježja i motoričkih sposobnosti 2. sudjeluje u aktivnim motoričkim igrama za održavanje aktivnoga načina života 3. usvaja osnovna teorijska znanja o pravilnoj provedbi tjelesnoga vježbanja 4. prihvaća redovito tjelesno vježbanje i zadovoljan je pri aktivnome provođenju slobodnoga vremena
TJELOVJEŽBA U PROMICANJU ZDRAVLJA	1. pravilno drži tijelo dok sjedi i kreće se 2. izvodi tjelesne vježbe prikladne za provođenje u stankama učenja 3. primjenjuje osnovna teorijska znanja o očuvanju i unapređenju zdravlja te osnovna načela pravilne prehrane 4. prihvaća važnost i održava higijenu prije i nakon tjelovježbe

DOMENA	2. CIKLUS
	UČENIK
MOTORIČKE AKTIVNOSTI	1. usvaja osnovna motorička znanja i usmjerava se u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti 2. primjenjuje ključna teorijska znanja potrebna za izvedbu motoričkih aktivnosti 3. upravlja sobom razvijajući sposobnost emocionalne samoregulacije i nenasilnoga rješavanje sukoba
AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA	1. primjenjuje jednostavne kineziološke aktivnosti kojima se može djelovati na razvoj motoričkih sposobnosti s naglaskom na koordinaciju 2. izvodi tjelesne aktivnosti usmjerene na aktivno provođenje slobodnoga vremena i stvara naviku redovitoga tjelesnog vježbanja 3. povezuje teorijska znanja kako brinuti o svome tijelu i kako pratiti odnose rasta i razvoja motoričkih sposobnosti 4. razvija upornost, odgovornost i interes za bavljenjem različitim tjelesnim aktivnostima
TJELOVJEŽBA U PROMICANJU ZDRAVLJA	1. pravilno drži tijelo tijekom provođenja tjelovježbe 2. razumije biološke promjene u ovome razvojnom razdoblju i prepoznaje posljedice rizičnih ponašanja 3. osvješćuje važnost i pridržava se mjera opreza u funkciji sprečavanja ozljeđivanja tijekom tjelesnoga vježbanja
DOMENA	**3. CIKLUS**
MOTORIČKE AKTIVNOSTI	1. učinkovito primjenjuje raznovrsna motorička znanja u igri, natjecanju i plesu 2. kombinira tehničko-taktička znanja u natjecateljskim igrama 3. poznaje stručnu terminologiju i neophodna teorijska znanja za aktivno sudjelovanje u igri, natjecanju i plesu 4. prepoznaje, razumije i osvješćuje svoje mogućnosti i sklonosti prema pojedinim motoričkim sadržajima
AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA	1. poznaje različite tjelesne aktivnosti u prirodi i može sudjelovati u njima 2. primjenjuje motivacijske postupke s ciljem stvaranja navike redovitoga tjelesnoga vježbanja 3. povezuje osnovne fiziološke reakcije organizma za vrijeme tjelesnoga vježbanja s njihovim utjecajem na promjene osobina i sposobnosti 4. timskim radom usvaja pozitivan stav prema tjelesnim aktivnostima koje zadovoljavaju potrebu za igrom, uspjehom i prihvaćanjem
TJELOVJEŽBA U PROMICANJU ZDRAVLJA	1. samostalno izvodi jednostavne kineziološke aktivnosti usmjerene na promjene tjelesnih obilježja i funkcionalnih sposobnosti 2. izvodi tjelesne vježbe usmjerene na održavanje radnoga kapaciteta za izvršavanje školskih obaveza 3. raspravlja o rizičnim ponašanjima vezanim uz ranu adolescenciju i o njihovu sprečavanju 4. prihvaća važnost aktivnoga uključenja u održavanje i unapređenje vlastitoga zdravlja

<table>
<tr><th colspan="4">OČEKIVANJA —4. CIKLUS</th></tr>
<tr><th>DOMENA</th><th>GIMNAZIJE</th><th>STRUKOVNE ŠKOLE</th><th>UMJETNIČKE ŠKOLE</th></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">UČENIK</td></tr>
<tr><td rowspan="4">MOTORIČKE AKTIVNOSTI</td><td colspan="3">1. zadovoljavajuće izvodi određena motorička znanja, ujednačava stečeno znanje i usmjerava se u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">2. primjenjuje motoričke sadržaje u svakodnevnome životu</td></tr>
<tr><td colspan="3">3. povezuje napredna teorijska znanja o provođenju kineziološkihaktivnosti i osnovna znanja o upravljanju procesom tjelesnoga vježbanja</td></tr>
<tr><td colspan="3">4. uspostavom suradničkoga odnosa poboljšava razinu tolerancije, samokontrole i pozitivne društvene interakcije</td></tr>
<tr><td rowspan="4">AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA</td><td>1. primjenjuje znanja o zoni oporavka i zonama opterećenja s ciljem učinkovitoga tjelesnog vježbanja</td><td>1. primjenjuje osnovna motorička znanja i vještine koja su u funkciji obavljanja rada u izabranome zanimanju</td><td>1. primjenjuje osnovna motorička znanja i vještine koja su u funkciji obavljanja rada u umjetničkim zanimanjima</td></tr>
<tr><td colspan="3">2. upoznaje atraktivne tjelesne aktivnosti i mogućnosti aktivnoga boravka u prirodi</td></tr>
<tr><td colspan="3">3. primjenjuje načela zdrave prehrane i koristiti se informacijama o optimiziranju sastava tijela</td></tr>
<tr><td colspan="3">4. ima povećan interes za redovitom tjelesnom aktivnošću i boravkom u prirodi</td></tr>
</table>

DOMENA	GIMNAZIJE	STRUKOVNE ŠKOLE	UMJETNIČKE ŠKOLE
	UČENIK		
TJELOVJEŽBA U PROMICANJU ZDRAVLJA	1. usvaja vježbe i postupke za održavanje pravilnoga držanja, mobilnosti i stabilnosti tijela te za razvoj mišićnoga i gustoću koštanoga tkiva	1. usvaja znanja i postupke prevencije i rehabilitacije mogućih tegoba s obzirom na specifičnosti određenoga zanimanja	1. usvaja preventivne i uz zdravlje vezane sadržaje s obzirom na obilježja umjetničkoga zanimanja
	2. ima pozitivno samopoimanje i osobnu odgovornost prema zdravlju	2. razvija tjelesne osobine i sposobnosti prema obilježjima zanimanja sa stajališta očuvanja zdravlja te povećanja opće radne sposobnosti	2. usklađeno razvija tjelesne osobine i sposobnosti prema obilježjima umjetničkoga zanimanja
	3. poznaje osnovna teorijska znanja o očuvanju i promicanju zdravlja		
	4. prihvaća važnost samostalne i odgovorne skrbi o čuvanju i promicanju osobnoga zdravlja i općih radnih sposobnosti	4. osvješćuje važnost samostalne i odgovorne skrbi o čuvanju i promicanju osobnoga zdravlja i radnih sposobnosti	4. prihvaća pozitivan stav prema zdravome načinu života i osvješćuje značaj zdravlja za mogućnost bavljenja umjetničkim aktivnostima

<table>
<tr><th colspan="4">OČEKIVANJA—5. CIKLUS</th></tr>
<tr><th>DOMENA</th><th>GIMNAZIJE</th><th>STRUKOVNE ŠKOLE</th><th>UMJETNIČKE ŠKOLE</th></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">UČENIK</td></tr>
<tr><td rowspan="4">MOTORIČKE AKTIVNOSTI</td><td colspan="2">1. dobro izvodi motorička znanja koja će učinkovito primjenjivati nakon školovanja</td><td>1. dobro izvodi motorička znanja koja su u funkciji održavanja specifičnih senzomotoričkih sposobnosti</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. kvalitetno izvodi motoričke sadržaje koje je izabrao prema sklonostima</td><td>2. primjenjuje i kombinira individualne aktivnosti koje su u funkciji cjeloživotnoga vježbanja</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. primjenjuje kineziološka znanja o samostalnome planiranju, programiranju i kontroli procesa tjelesnoga vježbanja u sportsko-rekreacijskim uvjetima</td><td>3. primjenjuje napredna teorijska znanja o značaju tjelesnoga vježbanja s obzirom na posebnosti umjetničkih zanimanja</td></tr>
<tr><td>4. prihvaća važnost suradnje i cjeloživotnoga učenja u tjelesnome i zdravstvenome području</td><td colspan="2">4. ima visoko razvijene vrijednosti bitne za izvršavanje radnih obveza: suradljivost, komunikativnost, upornost i odgovornost</td></tr>
<tr><td rowspan="4">AKTIVAN NAČIN ŽIVOTA</td><td>1. primjenjuje tjelesne aktivnosti koje su bitne za aktivan način života nakon školovanja</td><td colspan="2">1. kompetentno izvodi motoričke sadržaje koji olakšavaju obavljanje rada u izabranome zanimanju i koja su bitna za aktivan način života nakon školovanja</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. kvalitetno izvodi kineziološke aktivnosti koje su u funkciji očuvanja i unapređenja kondicijskih sposobnosti</td><td>2. kvalitetno izvodi estetske kineziološke aktivnosti koje su u funkciji očuvanja i unapređenja kondicijskih sposobnosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">3. razumije zakonitosti razvoja tjelesne spremnosti, primjenjuje osnovna načela zdrave prehrane i primjerene hidracije organizma te zakonitosti odmora i oporavka</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. aktivnim načinom življenja razvija pozitivne međuljudske odnose, povjerenje te socijalnu koheziju</td><td>4. osvješćuje značaj redovitoga tjelesnog vježbanja za osobni i profesionalni razvoj i ostvarivanje pozitivnih međuljudskih odnosa i socijalne kohezije</td></tr>
</table>

DOMENA	GIMNAZIJE	STRUKOVNE ŠKOLE	UMJETNIČKE ŠKOLE
	UČENIK…		
TJELOVJEŽBA U PROMICANJU ZDRAVLJA	**1.** samostalno primjenjuje tjelovježbene postupke kojima se preveniraju štetne posljedice suvremenoga načina života	**1.** samostalno primjenjuje osnovne prevencijske i rehabilitacijske postupke koji su povezani sa specifičnostima zanimanja	**1.** samostalno primjenjuje tjelovježbene postupke koji omogućuju održavanje zdravlja s obzirom na obilježja umjetničkih zanimanja
	2. povezuje teorijska znanja o promicanju zdravlja s vlastitim vježbanjem i svakodnevnim životom	**2.** primjenjuje teorijska znanja o indiciranim i kontraindiciranim tjelesnim aktivnostima s obzirom na vlastito zanimanje	**2.** primjenjuje teorijska znanja o tjelesnim aktivnostima koje su primjerene umjetničkim zanimanjima
	3. integrira vrijednost očuvanja zdravlja s kvalitetnijim ispunjavanjem obiteljskih i profesionalnih uloga		

E. POVEZIVANJE S OSTALIM PODRUČJIMA KURIKULUMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

Tjelesno i zdravstveno područje je zbog svoje posebnosti povezano sa svim područjima i međupredmetnim temama te izravno doprinosi povećanju ukupne razine učenikove kompetentnosti.

Osobita povezanost ostvaruje se s međupredmetnim temama Zdravlje, Osobni i socijalni razvoj, Građanski odgoj i obrazovanje te s prirodoslovnim, umjetničkim i društveno-humanističkim područjem. Doprinos se ostvaruje promicanjem tjelesno aktivnog i zdravoga načina života, razvojem socijalnih vještina i osjećaja za estetsko izražavanje razvijajući samostalnog, samopouzdanog i društveno odgovornog pojedinca.

Povezuje se s međupredmetnim temama i drugim područjima koristeći se njihovim znanjem i alatima. Povezanost s međupredmetnom temom Zdravlje ostvaruje se primjenom suvremenih znanstvenih spoznaja o očuvanju i unapređenju zdravlja. Korištenjem informacijsko-komunikacijskih tehnologija poboljšava se prijenos i prezentacija znanja. Spoznajama iz prirodoslovnoga područja upotpunjavaju se znanja o procesu i zakonitostima tjelesnoga vježbanja. Glazbom i ritmom iz umjetničkoga područja razvija se osjećaj za estetsko izražavanje. Povezanost s navedenim područjima i međupredmetnim temama doprinosi razvoju osobe koja u punoj mjeri ostvaruje svoje potencijale.

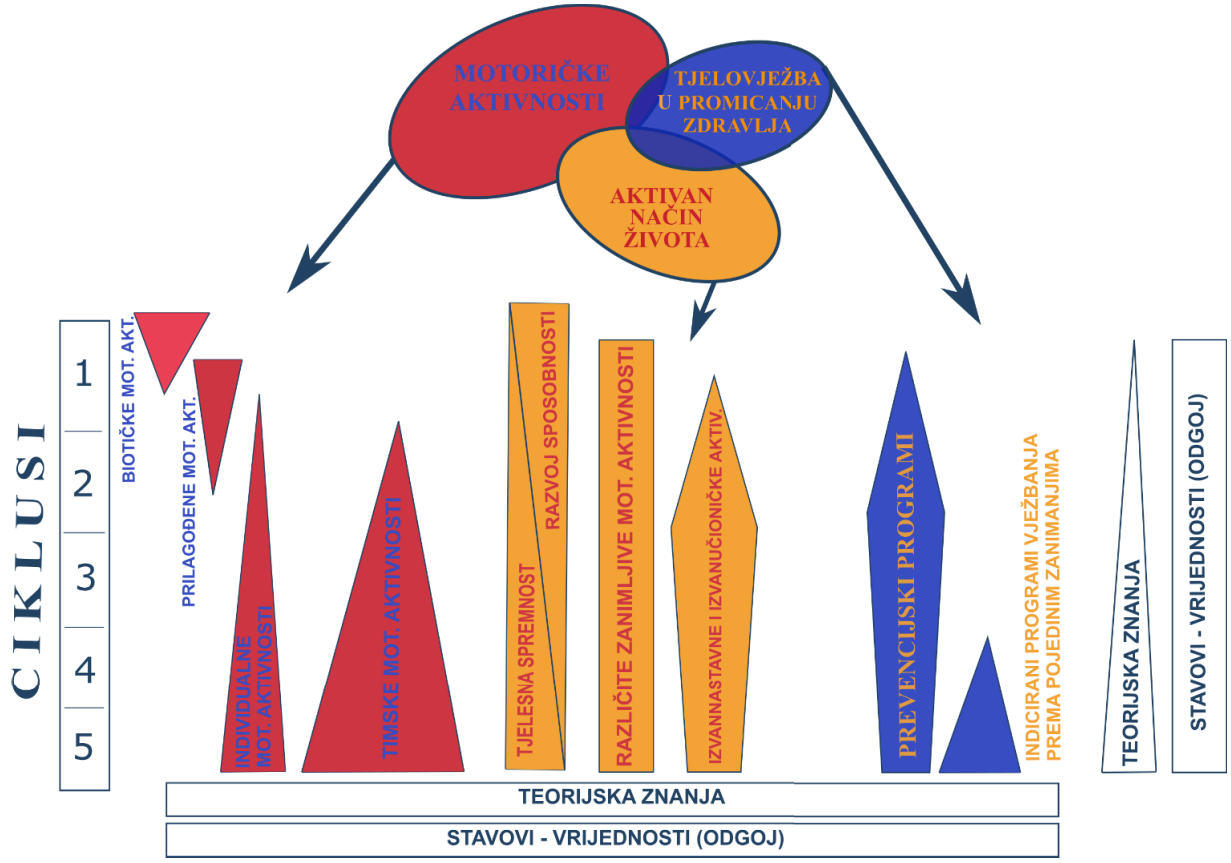

Grafički prikaz područja

DODATAK

Prof. dr. sc. Ivan Prskalo
Prof. dr. sc. Josip Babin

Izdvojeno mišljenje o Prijedlogu kurikula Tjelesnog i zdravstvenog područja

Kandidirajući se za rad unutar Stručne radne skupine za izradu kurikula Tjelesnog i zdravstvenog područja željeli smo dati doprinos ovom važnom nacionalnom dokumentu usmjerenom budućnosti najvrjednijeg što jedno društvo, jedna civilizacija i jedan narod može imati – djetetu. Od prvog dana tu važnu zadaću smo postavili kao prioritet vjerujući kako težimo istom zajedničkom cilju. Tog trenutka nas nije zanimao, a možda je trebao, sastav ekspertne radne skupine odgovorne za metodologiju rada, ali i izbor ostalih članova Stručne radne skupine za izradu kurikula Tjelesnog i zdravstvenog područja. Svjesni da rad u relativno velikoj i heterogenoj skupini traži raspravu, dogovor i suradnju primorani smo prihvatiti ponekad nepotrebne i neučinkovite rasprave računajući na potrebu donošenja ovog tako važnog nacionalnog dokumenta.

Materijal koji je trenutačno predložen kao 11. verzija kurikula Tjelesnog i zdravstvenog područja trebao je biti racionalna poveznica između Nacionalnog okvirnog kurikula koji je rezultat isto tako ozbiljnog rada, a koji je donesen 2011. godine. Opis područja koji se nudi u sadašnjoj verziji je, na žalost, samo deformirana slika opisa područja u NOK-u iz 2011. godine. Slična je situacija i s ciljevima. Na žalost, stječe se dojam kako je u pokušaju stvaranja otklona od NOK-a izgubljeno previše dragocjenog vremena što je rezultiralo ovako nedorečenim materijalom u globalu. Prijedlog za promjenom imena područja i predmeta u skladu sa stavovima najmasovnije strukovne udruge u RH te u skladu s nazivom matične znanosti, struke i stručnjaka odbačen je s prilično neuvjerljivim argumentima, a pojam kineziološki kao da je zabranjen pa se u materijalu tek u završnoj verziji tek sramežljivo pojavljuje. Svakako, koristili smo pravo i obvezu po ovim pitanjima izdvojiti mišljenje, što će se nadam se vidjeti iz uredno vođenih zapisnika. Nazivlje domena također ne odražava njihov sadržaj niti je jezično logički opravdano, a isto tako, iz nepoznatih motiva, se pojavljuju jezične novotvorine koje su neprihvatljive i nepotrebne u ovako važnom dokumentu. To je rezultiralo i vrlo lošom komunikacijom s predmetom pa jednostavno čitav dokument ostaje nekonzistentan, znanstveno i stručno neutemeljen i vjerujemo štetan za daljnji razvoj i područja i predmeta te je iz tih razloga neprihvatljiv. Sadržajno ne nudi odgovor kome se zapravo obraća: učenicima, roditeljima, stručnjacima ili znanstvenicima, a kao takav najvjerojatnije nikome. Na žalost u ovom trenutku ne bi pomogle niti radikalne, a kamoli „kozmetičke“ promjene.

Kao članovi SRS-a dobili smo elektroničku poruku koja odstupa od naputka koji smo dobili na sastanku, a prema kojem će izdvojena mišljenja biti posebno naznačena, a poruka glasi: „Jos jednom Vas podsjecam da imate mogucnost izdvojenog misljenja na dio koji trebate navesti ili na cijeli dokument i u tom slucaju necete biti navedeni kao autori dokumenta“ (doslovce je prenesen iz e-maila pa nedostaju dijakritički znakovi). Ovakav stav je neprihvatljiv, jer implicira situaciju u kojoj negativna mišljenja ne mogu biti uvažena te ostaje samo stav većine. Iako se o istini ne može glasovati to nas ostavlja bez komentara, no unatoč tome ostajemo kod svog stava da ne možemo iz moralnih, znanstvenih i stručnih razloga prihvatiti ovakav dokument. Svakako, o našem stavu će biti upoznata ekspertna radna skupina te ministar znanosti, obrazovanja i sporta.

Zagreb – Split, 24.1.2016.

Prof. dr. sc. Ivan Prskalo

Prof. dr. sc. Josip Babin